

Péter János interjúja a bécsi televízióban

A bécsi televízió szombat esti műsorában sugározta azt az interjút, amelyet Péter János külügyminiszter bécsi látogatásának befejeztével adott dr. Helmuth Zilknek, az Osztrák Televízió riportérének. Péter János többek között kijelentette: teljes mértékben elégedett az osztrák kormány képviselőivel folytatott tárgyalásaival, amelyek nyomán tovább gyarapodnak majd a két ország kapcsolatai a gazdaság, a kultúra és az idegenforgalom területén.

A személyes kapcsolatok hasznosak

Josef Klaus osztrák kancellár hét végi rádióbeszédében hangoztatta: meggyőződésünk, hogy Péter János külügyminiszter látogatása nagyban hozzájárult az Ausztria és Magyarország közötti kapcsolatok megjavításához és elmélyítéséhez. Az államférfiak közötti személyes kapcsolatok rendkívül hasznosak, mert a személyes beszélgetésekkel elősegíthetjük a még megoldatlan problémák tisztázását — mondotta többek között az osztrák kormányfő. (MTI)

Gazdaságosabb acélgyártás

Beszélgetés Budapesten az Intermetall Központjában

Először január 3-án csak néhány ember kereste fel a budapesti Bajza utcai irodát, melynek kapujára táblát szereltek: Intermetall Iroda. Köztük volt Osztrák Mihály kohómérnök is, akit az első budapesti nemzetközi szervezet igazgatójának neveztek ki.

Hogyan „született” az Intermetall?

— Az ötlet magyar szakember volt. 1962-ben javasolták először, hogy a KGST országokon belül teremtsük meg a vaskohászati együttműködést, a közös vaskohászati. 1962-ben a Vaskohászati Állandó Bizottság lengyelországi — gliwice — ülésén ismét tárgyalta a magyar javaslatot. 1964. június 15-én pedig Moszkvában, három ország, Csehszlovákia, Lengyelország és Magyarország megkötötte az Intermetall-egyezményt. Ezután csatlakozott a szervezethez a Szovjetunió, a Német Demokratikus Köztársaság és Bulgária is.

Mi a feladata az Intermetallnak?

— A cél, hogy nemzetközi méretekben szakosítsuk

a melegen hengerelt acélárúkat, csöveket, valamint a hidegen alakított acélok gyártását. Részletes választék szerint egyeztetjük a termelési terveket, koordináljuk a beruházásokat. Lehetőség van arra is, hogy az érdekelte országok kohászati negyedéves terveit az eddigieknél sokkal gazdaságosabban készíthessük el. A gépeket eredményesebben, termelékenyebben használjuk fel. Ha szakosítjuk a termelést, azonos áruból nagyobb sorozatot gyárthat egy-egy üzem. Kevesebb lesz a hengerelés, csökken az állási idő. Ezzel 8–10 százalékkal lehet növelni a KGST országok kohászati teljesítményét. Vagyis: minden tizedik hengeremű beruházási költségét megtakaríthatjuk, ami nem kis összeg: egy-másfél milliárd forint.

Miért előnyös szervezete?

— Az Intermetall Iroda átfogja Krakkó, Katowice, Ostrava, a kelet-német iparvidék, a borsodi acélgyártó üzemek, a bolgár hengereművek és a szovjet vaskombinátok hatalmas területét, fi-

gyelemmel kíséri munkájukat. Eddig a magyar kohászati üzemek többezerféle kohászati terméket gyártottak. A többi tagállam vasgyáraiból is hasonlóan sok cikk került ki. Az Intermetallban részt vevő országok gyárainak ezentúl a nemzetközi munkamegosztás lesz a jelentősége. Egy-egy termékfajta egy gyár állít elő nagy sorozatban, s az ott készülő árukból elégítik ki valamennyi tagállam szükségletét.

Nagyobb sorozat, folyamatosabb termelés, kevesebb gépállás, gazdaságosabb acélgyártás. Ezt hivatott biztosítani a nemzetközi szervezet. Az új szervezeti formával lehetőség nyílik a választékok bővítésére és a nyugati államokkal folytatott kereskedelem kiszélesítésére is.

— A gazdaságosabb termelést mi sem szemlélteti jobban, mint az, hogy például a magyar konzervipar évente 20 ezer tonna import ónozott lemezt használ fel. A technika mai színvonalán viszont csak akkor gazdaságos ennek az árunak a termelése, ha évente a magyar szükséglet negyzedesét gyártjuk. Ezért az a gyár — amely az Intermetallban részt vevő országok üzei közül az ónozott lemezt gyártja — nemcsak a magyar, hanem más tagállamok konzervgyárainak igényeit is kiszolgálja. Nem is beszélve arról, hogy az utóbbi időben a vegyipari saválló acélok és az építőipari nagy szilárdságú betonacélok iránt óriási a kereslet. Ezt is csak együttműködve, közös erővel tudjuk jól kielégíteni.

Mikor kezdődött a közös tevékenység?

— Az Intermetall Iroda január 3-án 59 kohászati szakemberrel, kisegítő személyzettel megkezdte a munkáját. A 25 külföldi munkatárs közül — akik a magyar szakemberekkel együtt dolgoznak majd ebben a nemzetközi szervezetben — 15-en már megérkeztek Budapestre. Most folyik a létszám feltöltése is. De már a megalkulási gondok mellett termelési kérdésekkel is foglalkoznak.

Megkezdtek a munkatervben előírt feladatokat végrehajtásának előkészítését. Jelenleg két fő témával foglalkoznak. A kohászati termékcsera megszervezésével és a hengerekkel nemzeti közti programozásával, szakosítással. Ez lehetővé teszi minden tagállamban a hengerek termelékenységeinek növekedését, s azt, hogy a modern technikai eljárásoknak megfelelő, nagy sorozatokat gyárthassanak.

Nemsokára kihál a Bajza utcai ideiglenes iroda. Április 15-én a Cházár András utcába költözik, s a pesti peremkerületi utca új színfoltja lesz. A 9-es számú házba — ahová régebben a postás legények jártak bálozni — most egy nemzetközi szervezet széke lesz majd: itt lesz az Intermetall Iroda központja, ahol termelési, kooperációs, műszaki és közgazdasági osztály kezd a munkát.

A. K.

Legnemesebb kötelességünk

Szedi a munka felesleges áldozatait... — így kezdte szavait az emberek Rostkikészítő Vállalat egyik dolgozója, amikor néhány hete három szállítómunkás közül kettő életét veszítette, mert a nagylaki munkásszálláson nem a kályhával, hanem az építésnél használt kokszosárral fűtöttek. Késztelen, hogy az üzemi balesetek a békés munka felesleges véráldozatai, de nem lennének hűek az igazsághoz, ha mindezt természetesnek fogadnánk el. Tavaly a felesleges áldozatok listáján Csongrád megyében 10 emberélet és 3749 ember balesete szerepelt. Ezer főre 1964-ben több mint 36 baleset jutott. Kimondani, leírni sem lehet megdöbbenés nélkül! Hát még az özvegyek, árva panaszát tolmácsolni, vagy őket vigasztalni. S lehet-e vigasztaló bármilyen részvétellel teli szó, amely csak együttérzést fejez ki, de nem tudja visszaadni a családfit, az apát, vagy az anyát, esetleg a gyermeket szeretteinek?

Ha elfogadnánk és természetesen vennénk azt, hogy a munka szedi áldozatait, kimondva vagy kimondatlanul azt a téves nézetet táplálnánk, hogy baleset mindig volt és nem lehet semmi tenni ellene. Ez a szemlélet éppen olyan káros, mint amikor vállalati vezetők azt állítják, hogy ha minden óvrendszabályt betartanának, le kellene állítani a termelést. Bizonyára ilyen gondolatoktól vezérelve vont a felelősségre beosztottját egy budapesti vállalat szegedi telepének vezetője, mert nem engedélyezte az újonnan munkába állított gép működtetését, míg fel nem szerelték védőszekréttel. „Mi az, nem egyfelé húzzuk a termelés szekerét?” — kérdezte ez a gazdasági vezető. Kik húzzák a szekeret, kinek az érdekében? Azt is kérdezhettük, kinek a rovására? Az ilyen emberek kizárólag csak a termelési mutatókat nézik és elhanyagolják a gondoskodást a dolgozókról. Ezek — lehetnek bár jó műszaki, gazdasági vezetők — egyik kezükkel adnak a társadalomnak, de másikkal visszaveszik, ha nem törődnek a dolgozók egészségével.

„Mindent az emberért” — mondjuk, s nem szabad megengednünk, hogy írott málaszt maradjon e szép elv. Céljaink, törekvéseink, ténelmi feladataink természetéből következik jelszónk és gyakorlatunk: a legfőbb érték az ember. Mi ezt komolyan gondoljuk és erőnkhez mérten a lehető legtöbbet tesszük nemesebb jelszavunk valórváltására. Évente sok millió forintot költünk munkavédelmi beruházásokra.

Tizenöt éve már, hogy pártunk és kormányunk a szakszervezetekre bízta a munkások egészségvédelmének, a balesetelhárításnak és

munkavédelemnek társadalmi felügyeletét. E másfél évtized alatt az emberek egészségének megővására fordított milliók és milliárdok összeszámlálása hosszadalmas feladat lenne. Ha sonlóan annak az állhatatos és szenvedélyes munkának számbavétele is, amelyet e társadalmi munka követői végeztek. Ezt tudva, szenvedélyesebben kiáltjuk: nem a munka, hanem a felelőtlenség szedi a felesleges áldozatokat.

Nem nézhetjük karba tett kézzel, hogy egyesek, vagy többek nem teljesítik legnemesebb kötelességüket, nem védik, óvják az emberek egészségét, testi épségét. Határozottabban kell szembeszállnunk minden lazaságot megengedő nézettel, s azzal is, ha valakivel baleset történik, mert könnyelműsködött vagy fegyelmezetlen volt, megkísérlik eltussolni a felelősségre vonást, s valami árszénnyilvánítással azt mondják: elég baja van szegénynek, ne bántuk. Ha a baleset miatt vezetőket kell felelősségre vonni, gyakran találkoznak a részvétnel egy másik fajtájával: elég volt egy baj, ne okozunk gondot másoknak is.

Sohasem szabad elmulasztani a felelősségre vonást, mert ellenkező esetben azt a szellemet tápláljuk, amely azt tartja: „Vigyázzon magára a munkás, mert a felelősség csak őt terheli”. E nézet élesztője mindenütt a liberalizmus. A balesetek valódi okainak feltárását nehezíti a kártérítési kötelezettség teljesítésétől való idegenkedés is. Ennek elkerülésére előfordul, hogy inkább a dolgozót teszik felelőssé a balesetért. Az okok megjelölése között ma is gyakran szerepel a véletlen, vagy a „senki sem felelős” bejegyzés. Bakson, az Új Élet Tsz elnöke pedig egyenesen sértésnek vette, hogy kivizsgálták egy 15 éves fiú balesetét, akinek jobb alsó lábszárát szakította le a járművel. „Minek ebből ügyet csinálni?” — mondtotta.

Egyetlen balesetre sem tehetünk pontot anélkül, hogy „ügyet” ne csinálnánk belőle. Nem azért, hogy bűnbakot keressünk, hanem azért, mert nem mindegy, hogy a felelősség megállapításán milyen intézkedések következnek. Az elmúlt évben a baleseteket követően Csongrád megyében 98 műszaki, 66 szervezési intézkedést hoztak. Igen szembetűnő, hogy ugyanakkor 2 ezer 856 esetben csak a munkások ismételt kioktatására hoztak intézkedést. Vajon véletlen-e ez, vagy a felelősség elkenődése?

Sűrűn jutnak ilyen megoldásra, hogy ezzel is igazolják a baleset okát. Mert nem lehet felelőssé tenni a munkást és utána műszaki intézkedéseket hozni. Az utóbbi ugyanis elismerése lenne a vezetőnek, vagy a vállalat felelősségének. Mindenütt fel kell lépni az ilyen jelenséggel szemben. Nem mulaszthatjuk el a számonkérést, mert nagyrészt rajtunk múlik a veszélyforrások elhárítása. A felelősségteljesebb munkától függ a balesetek számának csökkenése. Csak akkor tudunk lényegesen javulást elérni, ha sikerül mindenki szívügyévé tenni a munkabiztonság feletti üntelen örködést.

NAGY PÁL

Sok öröm, nagy változások a sárga falakon belül

Elrepül az idő. Eszre sem veszi az ember, s hűs év lepereg a történelem homokóráján. De hűs év alatt mi minden történik. Gyarak, új városok születnek, acélóriások emlik az ég felé karjukat. S ott talán áll az élet, ahol a külsőségek alig változtak?

Ha végig megyünk a Római Körúton, elsétálunk a cipőgyár épülete előtt, alig látunk újat. Mindössze annyit, hogy a gyár homlokzatára vörös csillagot szereltek, s a régi felirat helyett szolid tábla hirdeti: Minőségi Cipőgyár szegedi gyáregysége.

S mi történt ebben a gyárban hűs év alatt? A részleteket leírni szinte lehetetlen. Oly sok apró öröm, nagy változás zajlott le a sárga falakon belül. Eleinte egy-egy új gép szennáció számban ment. Aztán már megszokottá vált, hogy modern berendezésekkel dolgoznak. Először idegenkedtek a munkások az új masináktól, aztán azért harcoltak, hogy ki kerüljön a modernebb gépek mellé.

1945-ben még két cipőgyár volt Szegeden: a Déma és a Szegedi Cipőgyár. A műhelyekben öreg transzmissziós meghajtású gépek voltak kuszá összevisszaságban. Többségük idősebb volt a vele dolgozó mesternél. Ember volt a talpán, aki megtalálta hol, melyik munkafolyamatnál van a cipő. De a munkások dolgoztak, termeltek. Naponta 355 pár cipő került ki az üzemből. Gyártottak mindent, férfi-, női s gyermekcipőt. Ami éppen kellett a kereskedelemnek. Az üzem dolgozóiak alig 40 százaléka volt nő.

1949-ben államosították a két üzemet. Új gépek érkeztek, korszerűek, modernek. De a két gyár külön-külön termelt. 1955-ben aztán egy üzem lett, két telephellyel. S ekkor indult meg a rohamos fejlődés.

Megkezdtek a munka átszervezését. Az eddigi csoportos termelésről áttértek a szalagrendszerre. Igaz, hogy csak „csúsztatóval” továbbították a cipőket, de már megszüntették a régi anarchiát. Később mechanikus szalagokat állítottak fel.

1960-ban áttértek a női ragasztott luxuscipők gyártására. Saját tervező részlegük 300–400 tervéből választotta

ki a bel- és külkereskedelem azt a 60–70 fazont, amelyet gyártottak. Állandóan fejlődött az üzem, kisebb-nagyobb viták és örömök tarkították az utat. 1962-ben megszerezték az élüzem címet. Aztán 1963-ban újabb változást jegyeztek fel a vállalat krónikáskönyvébe.

Centralizálják a cipőgyárakat, s néhány hasonló profitú üzemmel együtt megalkult a Minőségi Cipőgyár. A két kis üzem a női cipődivat diktátor, „monopólium” tagja lett. A tervező részlegük már nemcsak a két gyárnak, hanem az országos üzemnek is készítette a fazonokat. S a jól működő vállalatok szövetségéből egy még jobban dolgozó alakult.

„Korszerűtlen a mai gyártási módszerünk” — mondták a vállalat vezetői 1964-ben. „Nem maradhatunk le a többiek mögött”. S meg született az ötlet: a Régi Déma csak előkészíti az anyagot, kiszabják a felső- és alsórészeket, a központi üzemben pedig már csak „összeszerelik” a „topánkákat”.

A régi szalagot, ami eddig a Déma-ban dolgozott, áthozták az új helyére. Most két „szerelőközpont” működik a központi telepen. Így megvalósították a legkorszerűbb munkaszervezést, ami a cipőgyártásban létezik. Nem aprózzák el a munkát, csökkentik az anyag útját. S az eredmény: míg 1949-ben 20 —21 nap kellett, hogy az első munkafolyamattól eljusson a cipő a csomagolóig, ma 8–9 nap alatt elkészülnek vele.

Hatalmas fejlődésről tanúskodnak a statisztikai adatok is. 1964-re 8 és félszeresére növekedett a termelés. Ma már naponta 2900 pár női cipő készül el. Az exportra gyártott cipők száma tízenöt-szöröse a szökött. A termékek 50 százaléka viszik keletre és nyugatra, Európa majdnem minden országába.

S ez nem látszik kívülről, csak a munkaidő befejeztekor, amikor hazaindulnak az emberek: a munkások

létszám 1948 óta négy és félszeresére nőtt. A kereset pedig három, három és félszerese az akkorinak. 1950-hez képest hatszorta nagyobb a beruházásuk is. A dolgozók összetétele is megváltozott. A munkások több mint 60 százaléka nő.

Szeretik a munkahelyüket. Erről tanúskodik, hogy sokan itt kezdtek a munkát, s nem is vágnak más hová. A munkások 13,5 százaléka több mint 15 éve, 20 százaléka 10–15 éve, 34 százaléka pedig 5–10 éve dolgozik az üzemben. „Az üzem neve változik, a munkaközszer változik, de mi maradunk” — mondogatják.

Ezt a hűs év változását mi, külső szemlélők természetesen tartjuk. Az is. De a harcokról, ahogy a változások megvalósultak, csak azok tudnának teljes, hű képet adni, akik végig éltek, végig dolgoztak. A munkából lett igazgató, Szőlősi Sándor, Bánfi Károly termelési programozó, Bozókai Ferenc MEO-vezető, Greminger Dezső főmérnök, s a többiek, akik a munkapadból indultak, hogy tanulva, nagyobb tudást szereve irányítsák az ő gyárukat, mindannyiójuk gyárát...

Kovács Attila

A MÁV felkészült a várható nagy húsvéti forgalomra

Április 15 és április 20-a között a hivatalos menetrendben előre meghirdetett 102 ünnepi többletvonaton kívül — ha szükséges — további 160 mentesítő vonatot indít, összesen tehát 262 többletvonatot közlekedik. A szokottnál nagyobb szerelvények várják az utasokat. A nyíregyházi és a békéscsabai vonalon egyes viszonylag kisebb befogadóképességű motorvonatok helyett gőzmozdonnyal vontatott személyvonat viszi az utasokat. A teherforgalomból 11, egyenként 2000 lóerős dieselmozdonnyal irányítanak át személyszállításához, az ünnepek előtt és az ünnepek alatt 110 vonatot dieselmozdonnyal vontat.

Magyar segítség

a banditatámadások áldozatainak

Egy hónap alatt kilenc és fél millió forint értékű szolidaritási bélyeg talált gazdára hazánkban. A tízmillió forintos értékben kibocsátott bélyegsorozat nagy része napok alatt elfogyott. Az ország minden részéből eddig másfél ezer ajándékosomag érkezett a Magyar Vöröskereszthez. Ebből ezret a Nemzeti Felszabadítás Front útján a déli-viet-

nami kisdíjakot kapnak meg.

A szolidaritási bélyegek árának jó részét a déli-vietnami nép támogatására fordítják. Gyógyszereket, kötszereket, orvosi műszereket, ruhákat és különböző közszükségleti cikkeket vásárolnak és juttatnak el a banditatámadások áldozatainak, a lebombázott falvak lakóinak, a harcoló hazafiak hozzátartozóinak.